

Straffeloven gaar ud paa, at naar der foreligger flagrante og haandgribelige Forbrydelser, saa slaar man ned med Straffetruelsen og eksekverer den, naar man kan faa fat paa Forbryderen. Derimod tror jeg, at det, jeg først anførte, er umuligt, og jeg tror, at det, man vil forsøge her, saaledes som der allerede er udtalt fra Handelsstandens Side og fra Handelsstandens Repræsentanter her i Salen — vil medføre et aldeles ulideligt Besvær i det daglige Samkvem. Men, mine Herrer, der er ganske vist mange Ting, der kunne gøres ved en Lovgivning om dette Emne, og der kan hved Landbruget en Støtte derved. Vi tale saa ofte om det betrængte Landbrug, og vi ere jo alle Agrarer her oppe — vi interessere os selvfølgelig som gode danske Borgere alle for denne den vigtigste Gren af hele den danske Økonomi og ville ogsaa gerne hved vor Støtte til det danske Landbrug, jeg ikke mindst. Jeg tror nu, at der kunde gøres en hel Del for Landbruget, blandt andet ved at ofre Penge fra Statens Side, hvilket vi altid skulle være rede til, naar det er til et godt Formaal, og naar det ikke gælder om at hved Statsgaranti for Kreditforeningsobligationer og saadant noget, som man roder Statskassen ind i. Kan man ved at ofre de fornødne overskuelige Midler skaffe Landbruget Kontrol over for de Bedragerier, som det kan være særlig Genstand for, saaledes som den ærede Landbrugsminister nylig har omtalt, at oprette et Statslaboratorium, som vel ikke vil koste saa forfærdelig meget, skal jeg være den første til at stemme derved. Jeg tror blandt andet — jeg skal komme til det straks — at det er en af de største Mangler ved dette Lovforslag, at man gør et privat Laboratorium til Højesteret i disse Sager, uden Proces, uden Undersøgelse eller noget. Men kan det rettes ved, at vi hvert Aar paa Finansloven ofre nogle Tusinde eller nogle Titusinde Kroner til at faa dette Laboratorium, der, som den ærede Minister meget rigtig udviklede, kunde gøre Gavn i mange andre Retninger, ja, saa var det værd at gøre det. Det vilde ogsaa være en smul Opgave for Landbrugsministeren at hjælpe Landmanden til Rette, at give ham Anvisninger, at give ham Blanketter, at henlede hans Opmærksomhed paa, hvorledes hans Kontrakter skulle affattes. Kan man give deklaratoriske Lovbestemmelser, som kunne træde i Kraft, naar Parterne ikke have vedtaget andet, skal jeg med Glæde være med dertil; kan man give Bestemmelser om, hvorledes Prøveudtagning kan ske, kan man anordne en Voldgift, som Parterne kunne henvende sig til, og som Staten kan indrette

for dem; saa er det en smul og god Maade at hjælpe Landbruget paa. Men, mine Herrer, man gaar jo langt videre, og der er jo navnlig en Bestemmelse her i dette Lovforslag, nemlig den obligatoriske Bestemmelse, Dvangsklausulen i § 1, om hvilken jeg vil tillade mig at sige, at jeg finder, at det er noget af det horribleste i Retning af Lovgivningsarbejde, jeg nogen Sinde har set. Hvad er det nemlig, man gør her? Her er der Tale om saadanne dagligdags Begivenheder som at købe en Sæt Klid eller en Sæt Guano, hvor man skulde tro, at man nogenlunde kunde overlade det til Borgerne selv at klare sig, og her vil man jo gøre vore Bønder til saadanne Personer, som skulle sættes under Bestyttelse og Tilsyn, og man skulde dog tro, at de kunde være kloge nok til at klare sig selv, naar det gjaldt at købe en Sæt Klid. Men saa kom den ærede Indenrigsminister i Fjor, og nu kommer den ærede Landbrugsminister i Aar og forlanger, at vi skulle være det, som jeg oftere i denne Sal har kaldt Daarernes Formyndere. Man stelner mellem Handelsmænd og Fabrikanter paa den ene Side og Landbrugere paa den anden Side. De første ere, som den ærede Minister sagde, Folk, som ere vante til at varetage deres egne Interessers og bevæge sig i disse Former; det er kloge Folk, som man kan lade gaa paa deres egne Ben. Men naar vi komme til Landbrugerne, saa skulle vi sige: Nej, det gaar ikke an at lade dem staa paa deres egne Ben, dem maa vi hjælpe til Rette, og dem maa vi beskytte mod deres egne Dumheder. Og det ærede 3dje Medlem for 5te Kred (Brun) kom i Dag igen tilbage til den Tanke, som han fremsatte i Fjor, at man foruden at give disse Dvangsbestemmelser, som de vedkommende skulle lystre under Trussel af at blive idømte grove Bøder, oven i Købet skulle sende en Hærskare af Anmer eller Inspektører, eller hvad man nu vil kalde dem, ud i Landet for at hjælpe Landbrugerne til Rette med at købe deres Klid og Guano. Det glædede mig meget at høre, at den ærede Landbrugsminister dog ikke vilde være med til det, men at han mente, at her var en Opgave for Landmændene til selv gennem deres Organisationer at varetage deres egne Interessers. Sa der traf den ærede Minister det rette, thi, mine Herrer, Landmændene ere ikke dummere end alle andre Stænder, de organisere sig, de have deres Repræsentationer, og de kunne nok sørge for deres daglige Dont, uden at vi her behøve at tro, at vi ere saa meget visere, at vi kunne foreskrive, hvorledes de nødden-